

1-25

ЗАГРАВИ ВЕЧІРНІ

І. В. І. МЕТА - ІЧНЯНСЬКИЙ

ЗАГРАВИ ВЕЧІРНІ

Ivan Kmeta-Eachnyansky
“The Evening Glow”
Poetry in Ukrainian,
Lyrics
Cover by Valery Copan
Printed in Mansfield, Conn., USA
500 copies
Ukrainian Writers’ Association in Exile
1 9 7 6

Тираж — 500
Обкладинка роботи В. Копаня
Друкована у Мансфільд, Конн.

«DEOVOLENTE»...

Може в людині, душою її рідний,
З Музою втілюсь, і вролиться Слово, —
В ранкових сяйвах обновиться знову;
Хай «Мар'ям», або друг її гідний,
Голос підійме, за мене промовить...

**З КОБЗАРЕМ НАСАМОТІ...
(октави)**

I СОН

«Іване з Ічні... Знаю її, знаю, —
Цвіла — співала, наче сад тоді,
Як у Тарновських малював я в маю,
У Качанівці... Сам цвів від надій.
Горби - могили. Річка — Іченъ скраю...
Татар, ляхів тут били добре — дід,
Візник мій, мовив. Предок твій, Іване?»
Той, сон! Тривожне видиво бажане.

Червень, 1974

ІІ КРИНИЦЯ СУМУ

У колі книг стоїть «Кобзар» красивий, —
Криниця суму й болю, наш «Кобзар»!
І погляд із портрету проникливий...
Поете, гордий той Нероник-цар
Сторанив душу-арфу, вкрай чутливу.
Не витримало серце мук і кар.
Знов книгу «Дольорози» розгортую, —
Набідувавсь і я... Та й сирота я.

ІІІ СПОГАД

Ще хлопчиком я чув, як «Катерину»
Читав Юрко, на ярмарку купив.
Брав жаль тяжкий... За сироту-дитину:
Напасть — москаль... Чом грім його не вбив?»
Підріс, та й малював, як міг, картину:
Шевченко... Хата... Золоті спони...
«Іване» шепотіли в школі хлопці:
Щоб ти «комусь» більном не став на оці...»

IV ЧЕРВЕНЬ

«Прийми, Боже, мою душу»...
Катерина, Т. Ш.

Не вмре з поетом — ім'я Катерини...
Недоля глузувала, а зима
Їй ополонку мала: «ПЛИНЬ, ДІВЧИНО!»
Поет у двадцять п'ять (їх більш нема...)
Жалів Катрусь — дівчат. Ганьбив злочинних,
Мов Йосифів, квітчавсь Тарасів май.
Його не кликала «Гора» зваблива...
Тоді зловісно не гриміла злива.

V ОДВІЧНИЙ...

«Плачуся день і нощь о побієнних»
ЄРЕМІЯ, Т. Ш.

Одвічний людських душ, буй — океане!
В поетових ти грудях вирував,
Як Україна, у кривавих ранах,
Ронила молитов важкі слова:
«О, Боже! Гинем ми у пана...»
Хилилась кобзарева голова:
«Хай благодать обгорне дух мій, тіло!»
Уста, як «Орська» спала, шепотіли.

VI БЕЗСОННА НІЧ...

«Та нескверними устами помолимось Богу...»
Т. Ш.

Тоді — Тарас Григорович покликав
Рої тривожних дум... Велів перу:
«Карбуй! Іду в незвідане, велике...
Не бачивши насліддя — так і вмру.
Як блудного прийми... Я — перед Ликом
Незримим... Йду я до Пробитих Рук...»
Почув він серцем: ласка Божа — море!
Мов мати, нас знедолених пригорне.

VII ПАМ'ЯТНИК ГОВОРІТЬ...

Як вересень всміхався в Вашингтоні,
І легіт любо з листям жартував, —
Ми Кобзареву «ліру» многотонну
Згадали: полум'яні меч - слова.
Стоїть поет... Він — молодість невтомна,
До зір - надій до сонця — голова!
Мов чуло серце кличі на майдані:
«Гряде там воля... Біля церкви стане!»

1973

НЕЗЛАМНИЙ ДУБ

Мов друга, ждав «нового листопада,»
Влива він кров надіям молоду,
Хоч листя кленів мліє — пада...
У споминів, мов рій, багато дум:
Могил, могил тих рідних! Ні, не зрада —
Любов там, жертва спить... Дивлюсь на дуб,
В гаю шумить, поранений вітрами, —
Незламний дуб... Стій, дубе, перед нами!

1973

ВІНОК

I НЕ СПИТЬ ПИТАННЯ

Повторювати про біль душі хто хоче?
На вежі критик... I «Дамоклів меч» —
Докір впаде, засмутить друзям очі,
Та й сам поет зітха тоді не менш.
Але — я про тайну... Шашель точить
Блакить надій. Старих боюся втеч
В зневіри замок, бо не спить питання,
Віки не спить: «Вродилося де страждання!»

1971

ІІ ІМ'Я ЗНАЙОМЕ

Таїнній дочці ім'я — Страждання,
Вона спить мало, з крильми сном отим,
Що зрадив матір... Шепче мати: «Таня
Десь лічить зорі... Шепчуть хай сади,
Там юнь п'є спрагло з келиха кохання»,
І зорі й місяць знають путь туди.

.....

Та й нашо раптом — зойк? Жах — мати: «Боже!
Ой, доченько! І нежива вже може...»

ІІІ ВКЛОНИЛИСЬ МАТЕРІ КНЯЗІ

Янтари - сльози мати разсипає,
У вікна стука їй недоля навісна.
Лиш іноді на арфі серце грає,
Як часом радість великомудру зна.
Вклонились матері князі... і я йй,
Нема любові в серці її дна,
Колись я вимріяв був храм з моєю,
Мов на Ельбрусі... Там живуть ідеї.

IV ЕЛЬБРУС

«Ельбрус» не пустить в ярмаркове коло, —
Я за доляри думку не віддам,
Хоч смутку жмут голок у грудях коле.
Плигає з темряви яга - біда,
Та крил не втратить дух некволий.
На взгір'ї ходить — кличе молода,
Над хмарами думки — квіть під блакиттю,
Над сизими — мої троянди квітнуть!

V ПОЄДИНОК

Юнь - квіти! На коні січе їх вітер, —
Із вазочки любови впала віть...
Родино - квіть, де спомини подіти?
Благала віть: «Умру... Вітри, ломіть!»
Чи мовлять радо щасні діти,
Чи мовлять — ластівки: «Благословіть»...
Тупоче кінь - північний вітер:
Трощу — ломлю! Та встане вічний віттар...

VI ЧУДО

На вівтар рану серця покладу я:
«Загойся, рано... Чудом ізцілісь,
Тебе відчув, як день — ще молодую —
На цвінтар матір вирядив колись...»
Хлоп'ятко біль кольнув: чого бідую?
Жовтневий плакав день, а храм моливсь.
Та, може, з другом - сонцем, вставши рано,
В душі почую спів: нема більш рані!

VII НЕ ЗМОВЧУ...

Про рані в душах, хресні — преболючі,
Не змовчу... Ні! Надії, мов дівки —
Співаночки, марніють. Серце мучить
Отой одвічний кий... Над нею — кий!
Та й де він чарівний до брами ключ той,
Аби порозмикать неволь замки?!

Невже зоря Йі: зітхать — благати?
Жде — вигляда з Сибіру сина мати.

VIII СПОГАД

Там мати в путь дочку благословила:
Ой Господи, щасти їй... Хай рука
Про щастя пише. В'яне моя сила.
В Америку хай путь та не ляка, —
Благословенна будь, моя красива...
Моя зоря, голубко, не така.»
Та й ніжно — кріпко обіймали руки,
Мов квіть упала на розлуку — муку.

IX РОЗЛУКА

«Розлука, ой, розлука! Серце плаче...»
На рушничку так вишила сестра,
І падали кришталики гарячі,
Як брата кликав канадійський край.
Либонь, розлука має дивну вдачу:
То журить і зітха, то в світливий храм
Надії кличе та й мости будує, —
З розлукою не завжди мав біду я...

X СКАРГА

Бідо - яго, мов тінь та, ти за мною,
Таки втомивсь, журби - турбот позбав!
Чи я одружений життям з тобою,
Ношу й ношу полин гіркий, мов збан.
Вродилась ти, бідо, либонь лихою,
Я б відкупивсь, — та скарбів не надбав.
Глянь — сонцеблиски лиш вловив на морі,
Віддам їх Музі, як прикличу зорі...

XI НАМ ЗОРИ УСМІХНУЛИСЬ

Г.К.

У темені нам зорі усміхнулися,
Життю писали зорі добрий плян:
На малі — стомлених доріг минулість...
Вітри і май... Замріяні поля,
Вогні руїн... та й арфи чулість.
Ти — Музин гість, а я — в полоні я...
Було — на хрест ми йшли з літами,
Та «не схилились з явром у яму».

XII ТУГА ЧИ ЗАПОВІТНЕ

Ох, яма! Ій — дванадцята октава...
Підстерігає смерть нас, — кожен зна.
Невже отам, де цвінтар спав за ставом, —
Вставала «з мертвих» і на нім весна —
Ув Ічні... Матимуть колись відправу?
Схвилює люд — з Америки труна...
І вірні друзі, рідних жмінька й лози
Уронять з хмарами благальні слізни.

СЕРПЕНЬ

Давно був день у серпні усміхнувся,
Забула день той вулиця моя.
Ні хати в смутку... Брата... Ні Марусі,
І я на чужині — скиталець я.
Роки, діди мов сиві, тихо гнуться,
Несуть на цвінттар спомини до ям.
Та серпень руку подає мені:
Всміхнувся — «соняшників дам більше днів»...

ТРИПОЧЕ СЛОВО

Ще в білих шатах сад. В задумі тихій...
Хоч вітер ніч всю виругав, немов пияк,
І грім був кликав, грізно кликав лиxo, —
Не міг я бурю ублагать ніяк.
У буревіїв — божевільна пиха,
До вишеньки: не бійся! — мовив я.
Вже й садові, мабуть, про все промовив,
Та слово знов... Крильми тріпоче слово.

1971

«ПОБАЧЕННЯ»...

Весна — краса бере мене за руку,
Відчув, немов живу, — шепоче: йдім!..
Замкну я чорних круків в карний дім.
Всміхнуся озеру. Вклонюся лукам.
А серце виплете вінок надій.
Отак би з тишою кохатись довго,
Хай капа мед — роса, та й більш нічого...

1971

ЛИСТ

«Ти скарживсь на життя, поете:
Нехай мепе голгофська путь mine,
Згадав «любов посивілу» — мене,
Колись, красу — дівчину... Де ти — де ти?
Ти кликав — не докликавсь. Доля гне
Мій стан стрункий тополі... Дивом — летом
Минулість, з мертвих вставши прилетіла,
Залили ран рубці в душі і тілі.

1971

СУМНА ОКТАВА

В. Гайдарівському

Чого ж ти й словом не обмовивсь, друже?
Замкнув у кліті серцевій біду...
Оповила дух кволій темінь — стужа.
Надії гасли. На чолі — рій дум:
«Мов каменя, ношу себе недужий».
Вловила розпач смерть: «Іду — іду!»
І «світ, такий він гарний» — став немилицій...
Ох, Милосте, покрий нас і помилуй!

1972

НЕ В'ЯНЬ, ЛЮБОВЕ...

Пов'яла журно княжа квіть в саду,
Отак любови пелюстки пов'януть.
Куди, мов з похорону, я піду?
Із осінню — вдовою і моя путь.
Любов цвіла, як тихшав гамір дум,
Не вийдуть з гробу сни її, не встануть.
Не голоси, життя мое трудне,
Довільним вчуся бути — похмурим днем.

1974

ДВЕРІ СОНЦЕЗЛИВИ

Було — слова, мов любо голуби ті,
Туркочуть... Мов закохані — слова,
Чого їх звуки, наче вітром биті,
І чорна тінь над ними проплива!
Мов перепілкам в золотому житі —
Слова, погладжу крилонька я вам,
І камінь - жур покотиться від серця,
Та й сонцевеливі ми відчиним дверці.

1974

I ДНІ

Носили дні — блакитні парасолі,
А сестри плакали, ховаючи слізозу.
Не килими життя стелило — сум.
Як юнь цвіла, співали ми про долю
Оту гірку, що труїть квітъ — красу,
Терору серце крикнуло: доволі!
«Прости... Бунтуюсь, Отче милостивий,
Надій хиткі спорудили мости ми»...

1972

ІІ ГОРЮ — ЗГОРЯЮ

У тіні на вітрах конала рожа,
Мов дівчинка. Отак бува — душа...
Звихрився розум: Князь я, можу
Плачі в полон узять, хоч буде шрам.
З Архангелом я злу дам відкоша!
Ой, іскра - ум, не атом. «Авва — Боже,
Горю — згоряю в вічнім лябірінті...
Коли б мені себе не одурити.

1973

ВЕЧІРНЄ

Як хутко сивіє життя... і час,
Ой, блиснув сяйвом — кораблем ракетним.
Вже й не дивують кораблі ті нас...
Немов надходить вечір для планети.
Вечірніх заграв **бідбліск** вже погас
За гаєм... Вдалях — «соняшні кларнети»?
Ні, не життя посивіло, — людина!
А час, віп без кінця і без почину...

1972

А М Е Р И К А

І УЛЬЯМ ПЕН НА ВАРТІ

У місті Пена — Братньої Любови —
Споруди чола гордо підняли.
Торкнулась хмара сталевоголових...
Та й почалися вальси й марші злив.
Ульям Пен не мовить з вежі й слова,
Він мов вартує днів бурхливих плин.
Вже й давню «Раду» тиснуть хмародери,
І Пен уклониться дням mrій модерних.

1973

ІІ ОРБІТИ...

Занепокоївсь день, — був храм блакитний:
«Гримить Ілля» і злива голосна.
Америки юнь - галас... Діти — діти,
Нема і на дощі їх жартам - сміху дна!
Америко, мені дай сміху... Квітни,
Хай юнь твоя жалів моїх не зна.
І громів шум - стріляння нагадало:
Орбіт життя - доріг лишилось мало.

1975

ІІІ КРАСА НА МУКАХ...

Метро! Колись... красо-святыне,
Де ти, де?
Огуда — бруд на білих стінах, —
Мов демонів танцюють тіні...
Америко, ти вклонишся жах-днині?!

ТРОЯНДА В ГРУДНІ...

Як грудень сивів молодий, — троянда
Нежданно усміхнулась - зацвіла
В саду на диво: мов дівчатко раде,
Боротись з вітром мужність віднайшла.
Відкрилася і моя до сонця ляда,
Троянда - Ярославонька мала!
«Три шляхи» — знов... Трудне, ой, перехрестя
Путі і дум, — та донесу мій хрест я.

1973

ОСЯЙНИЙ КЛИЧ

Не нам, не нам, посивілім зарано,
В Стокгольмі славі прокладати мости
Для України... Щоб пішла за грані,
Ідучи до атенської мети.
Хай «логос» наш осяйний кличе - грає,
Пророчий мов: «І мій народ пусті!»
Хай вам, надій сини і Лесі дочки —
Наш заповіт: «Кладіть в Стокгольм мосточки...»

1974

ВІДЛУННЯ З КИЄВА Й ВСЕСВІТУ...

I ЗАГРАЙТЕ, ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ!

Розмова наша, Києве... Розмова!
Без радості обіймів почалась
У Лаврі. Де воно те слово?
Що блиснуло б, мов атом: «Годі... Зась!»
Заграйте — грайте, велиcodні дзвони,
Та вгорнемось ми небом голубим.
Ох, Києве! Мандрівник твій я знову,
Де ж заблудили волі голуби?

Київ, Україна, 1970

ІІ ПРИХИЛАСЬ ДО МЕНЕ...

Прихилилась до мене знову,
Обняла, наче люба колись:
Будь щасливим і будь здоровим!
Тоді сон юнакові снivсь.
Цілував би в уста її палко,
Але ж тіла у неї нема...
Земле рідна, ти знала Наташку
І ту радість, що стала німа.
Воскресає уява поета:
Юнь і мрії... І Пасха Свята, —
І солодке й гірке все яке те!
Не клич, мріє, не ждуть мене там...

1973

ІІІ ТРУБА ЗАГРАЄ?

Ох, рідна! Вік мов, у тенетах ти...
І досвіти не йдуть. Зітхають
Налякані, хоч білені, хати.
О, Боже - свят! Труба заграє?

1972

IV СКОРБОТО НАША

Учора — шепоти, дівочі наче,
Пливли мов, любо по алеї.
Дівчата - сосни: «Ми не плачем...
Шепочем казку ми лілеям».

Сьогодні — вітрова кіннота...
Так месники колись летіли.
Кладу в труну лілей я тіло,
Кладу на них життя гіркоти.

В'єтнамсько — українські бурі...
Скорбoto наша — ох, бандуро!

1975

НА ВИШИНАХ

Г.Ч.

На вишинах з блакиттю святкую і я
Не на місяць везуть нас прудкі астронавти,
А земля-мов нирнула у безвість земля...
Забуваю про розбрат в її «старій хаті».

Тут, поетко, і зайвих людей не шукаю,
Думи, думи — у безкрай летять голуби...
Невже бродить - літає руїнник тут Каїн —
Божевільний, що ніжного брата убив?

1973

ПОВІТРЯНА КАЗКА...

«Степи — Гори» біл — білі в повітрі!
У Канаді мов, гори й степи, —
Під блакиттю повисли. Ні вітру,
Ані гуркоту тут... Земля спить...
Чи планети сумної немає?
Ой, не руште-бо казки - розмаю!

1973

I АНАФОРИ.

Надививсь я на сліози - перлини,
Парадокси перлини ті... Болі!
Немов вінчана з ними людина:
«Де ти — де ти?!" Все кличено долю.

Поцілунком сушив би гарячим,
Сльози втерли б мої поцілунки...
Мамо, пекло я хлопчиком бачив,
Бачив я, як ламала ти руки...

Хай навік ми зустрінемось, мамо!
Як зустрінемось — вчую твій голос
Мелодійний, — не вмер він з літами,
Прилетить із предвічних рай - полос.

«Ма... ма!» - перше я вимовив слово,
Грало слово те, грало у грудях.
Материнська таїно - любове,
Зігрій променем сірий наш будень!

Травень, 1975

ІІ «25 - те.»

Не поскликать мені років до столу:
«До столу, гості! Сядьмо, хоч тісненько...»
Було — бабуся нас, малят дрібненьких,
Збирала у дзвінке, святочне коло.

Літа - літа! Розвіялись по світу...
По світу їх носила рідна буча,
І бив їх, бив — не «італійський дуче».
Та не глумивсь, не бив канадський вітер.

Америці віддав в цвіту літа я,
В цвіту не вернутсья на «25-е»...
Згадали б ми й доріг щасливі дати.
Не йдуть роки... Так хутко відлітають.

25 серпня, 1975

I ІЗ «ДЕННИКА»...

Сьогодні ти всміхнулася мені,
Шепнула з квіттю: мій ти... мій ти,
Не вчуєш ввік гірке від мене - ні...
Коли б любов лиш зрозуміти
Та берегти дорогоцінну вазу, —
На стіл любов меди несе відразу...

1975

І В ЙОГО ЧАШІ...

Не топчи, вітре, шати! Не рви
Золоті у оздобах... Кленові.
Ти примчався з даль — півночі знову,
Та й не вий, — в саду вовком не вий.
Сиротина — поранений сад...
В його чаші по вінця печалі.
Що там вітрові суд і «скрижалі...»?
Наче смерть пройшла... Косить коса.

Але й майський я відголос чую:
Смерті — смерть, мов проорк, він віщує.

Л. С. Абрамова

1973

ІІІ РОКОВИНИ

Щоб народилось кучеряве слово,
Щоб зорі я посіяв уночі,
Щоб похорон ставсь атомів - гробів...
Щоб я прощать не «до семи» умів,
Щоб весело тягар ніс на плечі,
Щоб зерно думки вибрал із полови.

Щоб руку подали мені ще серпні...
Літа, літа! Ох, будьте милосердні!

1974

ХМАРИ

Хмари, мов джетів суворих зграя,
Сизими крильми лякають мій сад.
Вітрам накази дають і громам:
Вдарте-паліть!
Мов з Гірошіми вогненна луна,
Крик з грудей саду: «Я ж юний!»

1972

I ОЧІ СИНІ

(нотатки шпитальні)

Вітаю - цілую вас, квіти!
Ви діти садові хороші:
Лілеї і айстри та рожі...
Прийшли до лікарні з привітом.
Та ѿ сонце вас як нарядило!
Бо ніч моя — ніч взяла крила?

II СОНЦЕ В ЛІКАРНІ

Входить в кімнату друг - ранок,
Ранок — він сяйно щасливий.
Мовить мов: «Вигоїм рани...»
Променів, променів злива!
Сонце лікарня вітає.
Молиться. Розпач втікає.

ІІІ ПЛАЧ ТОЙ ХВИЛИННИЙ

У кліті мов, ангол - дитина...
«Прийшли ви... Ой мамонько, очі!
Не хочу тут більше, не хочу.»
Голубив Бог плач той хвилиний.
Гойдаю колиску страждання, —
В ній вічне про долю питання...

ІV ДВЕРІ

Двері в лікарню, не раз і не два,
Ніччю і вдень відчиняються:
Серце тут «спати іде»... Там — голова...
Ниточки в ній розриваються.

Знають тебе, люба, двері ці...
Їх відчиняла не раз — може сто.
Глянь — за вікном через балку місток...
Гай нам уклониться в вересні.

V ВІДСВІТ

Про сонце - друга ранків юних,
Про море зір - очиць більйони, —
Про почі, рай-одвічну казку,
Про квіть, мов княжих дочок одяг,
Про піль килими... Рідні, де ви?
Про лиця друзів незабутніх —
Думки, мов хвиля, напливають:
Чи знов мій зір відіб'є відсвіт
Очей утомлених та синіх?

1973

ПІСТЬ КНЯЖИЙ

Із Канади, пливе мов снігами,
Зима - княжна, така була в Ольги...
Як пишались там в білім у соболі,
Смердам вина-меди подавали.
Наче шептіт я чую: шукала...
Не минула тебе в Філадельфії,
Наче милого, всюди шукала я, —
Одчиняй - бо ворота нам, серденько!

1973

ІЗ ЦИКЛУ «УЧИТЕЛЮ ВІНОК ЛАВРОВИЙ»
І РОЗДУМИ ЄРУСАЛИМСКІ

Отут... На цій на древній Дольорозі
Упав Він, стомлений хрестом важким.
Чому не я — думки пливуть і досі —
Узяв був «Древо» з ніжної руки?
А Кіриней... Ішов з Ним по дорозі.
Той день голгофський тінь клав на стежки,
Та побажав Бог негра вшанувати...
Поніс він сонце до своєї хати.

Єрусалим, 1971

ІІ ГОЛОС ВІКІВ

Археологія сувій знов пише —
Історію праднів воскреслу та сумну.
Каміння ожило. Здається, дишє...
«Дім Каїафи» пробудивсь від сну.
Віки він спав, мов у могильній тиши,
Аж день осяяв правду голосну.
Але — ось дим... Знов димом - смертью пахне.
Розвійся, чорний! Під блакитним дахом.

ІІІ НАЗАРЕТ

Немов вартує зорі угорі...
На скелі Назарет - Форт вірних свідків,
Прочан вітає з хлібом - сіллю. «Звідки?
У мене тут багато дум і мрій...»
І наче блиснуло сяй - личко зірки
В Маріїній криниці. Не в добре
Вона і Чудо - Хлопчик думи ткали,
Ті думи ми й сьогодні знаєм мало...

Назарет, 1971

ДУМИ ВЕЛИКОДНІ...

Сльози - кришталі святині...
Ми ж їх, мов сором, ховаемо,
Як очі карі й квіть - сині
Тихо сльозою вмиваємо.

Здавна говорено - писано:
«Сльози понижують дужих,
Ніжність не дружить із списами...»
ВІН же заплакав так дуже:

«Рідний Мій Єрусалиме,
Путь твоя — пеклом ітиме!»

ІІ РОЗМОВА...

«Мир вам! Погляньте на руки!
Я це... Я вийшов із гробу...» —
«Предки всі наші в «шеолі»:
Там — Авраам і Мойсей там...»

«Бідні! Мала ваша віра,
Хліба чи риби подайте...»
Більшали очі великі,
Очі раділи - впізнали...

1975

ІІІ СОНЯШНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

Зраділо серце, як Великдень заспівав,
Його кришталі - зорі привітали,
Світання вчуло золоті слова:
«Сторожа ангольська при гробі стала,
Господь кайдани смерти розірвав!»
Поблідла смерть, бо сили в неї мало.

По світу ходить соняшний Великдень,
Ой, не забути той час-той наш — «Велик День»!
1971

IV «ГУЛЯНКА»...

Із сонцем знов на гулянку ходив я,
Воно розповіло мені про диво:
Про ряст живий - під снігом у ліску,
Про лілію — воскреслу у ставку.
Удвох, ми друзі, милувались чудом,
А ранок гомонів: їх більше буде!
На серці на моїм розстав жур - лід,
Пташки немов купаються в теплі,
Дівчатко молоде - в вінку весна —
Про наш Великдень заспівала нам.

1971

V МОВ ГОЛУБ...

Мій дух, мов голуб юний, та сумний, —
Ночав мережить в лабіринті сни...
Що в тих сплетіннях — що там, що знайду я?
Все чую: мрій у них і зір нема,
Опівночі з них глузувала тьма...
Та храм із протиречностей збудую.

1972

VI Я ЧУВ...

Я чув: «На ґерці виграй з долею!..
Я гомін чув: «Змагайся з Богом»...
Із долею — рукою голою,
Змагатись як? А допомога
Зрадлива людська юнь труїла, —
Мій дух зажурений і тіло.
Ні! Не забути Пейна, мук Вольтера...
Як смерть на порох кремінь дум їх терла.

1973

ФЛОРИДСЬКІ ФРАГМЕНТИ...

I ЧИ ТІЛЬКИ СОН ЦЕ?

Понад морем не сам блукаю,
Понад синім — думки літають.
Моя в квіті... Упарі з сонцем.
Серцю — воля! Чи тільки — сон це?

II ВЕЧІР

Втомлений вечір кліпнув очима:
Снуй понад морем і юність буди!
З думами - журями кинусь куди?
Час - вартовий сивий - двері зачинить.

1971

III «ЩАСТЯ»

Плигнув вітер по хвилях моря,
Наче кинув холодне слово:
«Мов та тінь, ти один тут знову...
І сьогодні блукаєш і вчора.»
Щось колинуло до болю в грудях,
«Щось» бажало сплакнути.
Вітре вільний, хоч я мов скучий,
Моїм щастям — нещастя буде...

1971

IV МАЛЮНОК

Хмарка - біляве дівчатко...
Перевернула коритце.
П'ють чаєнтя і чайка,
Грім креше - велетень з криці.
Гнеться на березі пальма,
Кучері пальма помиє.
Щулюсь до неї, чужий я, —
Мов до любови, без гальми...

1971

V СПИ, БУРЕ...

Б'є він поклони... Мов лози —
Хоч океан суворий.
Хвиль шумовиння — про горе?
Левів голодних погрози!

**

Тих - вечір хвилі попутав...
І не впізнати океану;
Сонце візьму в човен зрання, —
Спи, буре! Спи і, мій смутку...

1973

VI

«Утишись! Чуеш, хвиле?
Хай заколишем шум.
Сам косу розчешу,
Та й пригорну, мов милу».
Плигає гнівно хвиля, —
Знатъ вітер її милий...

1971

VII ТУГА

Я шир твою ізміряв, океане,
Пересікав, перелітав безкрайність.
Далеке, наче місяць, стало знане...
У літаку сиділа поруч радість.
Атлантику, хвилююсь я з тобою!
Отак би й кинувся на хвилі сині,
Та й плив би — мчався крилами — стрілою,
Щоб тільки вчути голос: «Рідний! Син мій...»

1974

VIII «ПОЖЕЖА»...

Промини мене, грішного,
Ой, не муч серця тихого!
Не руйнуй мене, подруго,
Не гаси зорю чистую, —
Змилосердись! «Пожежо»...

IX МОВ ЩАСТЯ ЗЛИВА

Пригорнулась, мов люба, хвиля;
Ніжносині сьогодні хвилі.
Випливає і сонців човен,
Із грудей взяло сонце камінь.
Хвиля блисками манить,
Я ловлю їх, мов щастя зливу.

1973

X ОЧІ

При морі, при тихім — кличі...
І Музा тут ходить і mrя.
І діви синь-очі благають,
Ох, сестро! Де спиш ти, Marie?

1971

СЛІДАМИ ПІСЕНЬ

I ЖУРАВЛІ

Гомонять журавлі - відлітають...
Ой, куди ви - куди,
журавлі?

Вже ѿ троянди мої
відцвітають,
Вітер топче їх шовк на землі.
Так і наші літа,
думи - мрії...

Мов та
квітъ,
в'януть наші
літа...

І нічого, нічого не вдієм, —
З журавлями
життя
відліта.

1973

«Ой не шуми, луже...»
Нар. пісня

ІІ НАЧЕ КЛИЧЕ МИЛИЙ...

Ой не шуми, луже! А він журиТЬ дужче...
Наче кличе милий - соколик безкрилий:
«Любов повернулась, та ми розминулись...»
Пройшла лугом осінь. Зітхнув юнак босий...

ІІІ ЗА — ЩО?

Я про тебе пісні одспівав,
Золотив щонайкращі слова.
Юнаком був на клич твій побіг,
Уклонився я ніжно тобі.
В серці рани ховав твоїх мук,
Не бажав я прощання - розлук.
Ой любове - князівно моя,
За — що долею караний я?

IV «НЕ ВЕРТАЮТЬСЯ ТРИ БРАТИ»

Мов червінчики збираю,
Вітер лащиться: «дай, дай!
Понесу їх в край - розмай»
Та й пустує, та й плигає.
А я кленам: «більше дайте...
Просять золота вітри».
Де шляхи зійшлися три, —
Двір там будуть замітати...
Може — вернуться «три брати»,
Може — мовить в слюзах мати:
«Голубочки - ой синочки!
Чи ж вас бачать мої очі?»

1971

V БАЖАННЯ

Щоб мені та навік бути голубкою,
Воркотати із голубом тихо;
Голуби не паруються з мукою,
Не кохається голуб із лихом.
Ой, навчіть мене, стану голубкою, —
Та й навік розлучуся із мукою...

1972

I НОВОРІЧНЕ

Жаль і надії - мов ріки...
Не виринайте, спіть - бо, жалі!
Жур несуть хвилі злорікі;
Хвилі, спочиньте, спіть - бо у млі.

II НЕ ЧУТЬ В ГАЮ...

Моя ти річенько — струмочку...
У вічну плинеш у Ріку!
Осяєш - вмиєш сині очі,
Не чутъ в гаю, не чутъ: ку - ку...

1972

III ЧЕКАННЯ...

Як у крил в'яне воля - сила,
Як жур - плита, мов камінь на грудях,
Як у темені думка тоне,
Як світанок блукає далеко, —
Горе - горенько, мука серцю,
Доки княжна - надія прийде:
«Глянь - бо вгору, там думам обнова,
Глянь на зорі - любови очі.

1975

IV ОЙ, ДЕ ТИ?

Ой, де ти - де ти, мое кохання?
Не лине слово, не чутъ зітхання.
Зітхання - муку мила сховала,
Жалі - розлуку спати поклала.
Очі благали: люблю й не можу...
Плив жур у залі — непереможний.

1972

I СТРУНО, НЕ РВИСЬ!

«Мил - друже», шепнули сосни,
«Поете!» всміхнувся день:
«Гладь сонцю промінні коси,
Співай пісень!»

II

Струно, не рвись... Не в'янь, струно, —
Дню голубому гарно грай.
З любов'ю буря ґерць програ, —
У сад відчиниться вікно.

1972

СПОМИНИ

I РУКА...

Подай мені, красо - любове, руку!
Ношу у серці поцілунок я...
По мухах не ходи у снах - краях,
Де я ходжу... Де водиш ти по мухах.

II СЕРЦЕ...

Мовчи, благаю, ой, мовчи...
Любови зголодніле сердце!
Тебе я, вимучене, вчив:
Не прочиняй - бо мукам дверці,
Забудь про біль, про сни забудь!
Нас зорі виведуть на путь.

ІІІ НЕ ДАЙ БОЖЕ...

Не носи, вітре, квіть мого саду,
По дорогах красу не носи!
Не буди в грудях муку - досаду,
Не порань у любови краси.

Серцю рідні — любов і троянди...
Та смерть руку по них простяга.
Не дай, Боже, їй вічної влади!
Весни вернуться в серце і в гай.

1974

ІV ВИДИВО

Ти з'явилася, любове ніжна,
Моя подруго ніжна, із чашою...
Чую шепіт: «Пий міць мою, їжмо —
Гіркі трави із долею нашою».

Як з'явилася — слово засяяло,
Слово перлами - зорями стало.
Пливли спомини, часу не гаяли,
Було часу на спомини мало.

1975

«ПАННА»

Зима снігом пребагата,
Дітям красить личка - яблучка.
Сонце кличе: «Діти — з хати!
Зима - панна, ой, не наймичка.

Жартуватиме в санчатах,
Сипне сріблом та на вулиці...»
Плава й сонце, мов на чаті,
До малят ласкаво тулиться.

Сонце гладить сиротині,
Було мати колись, голову...
Шапку він хова в торбині;
Ой, же весело й не холодно!

НЕПЕРЕМОЖНІ

1 «МАНІФЕСТ»

Падає... Падає... Шепчеться листя;
Диво! у кленів — весільні мови лица.
Сонце лункий маніфест посилає:
Смерті кінець прийде! Смерть вже вмирає...

2 ВЕСЕЛКА

Мій тату, я з пензлем життю б'ю поклін,
Хоч осінь готує у путь журавлів.
Давно був навчав ти маленьку мене:
Дай руку надії... Буй — вітер мине.
Тепер — тобі слово: життя я... Не тлін!

Веселко в блакиті, у барвах у княжих...
Спасибі, веселко!

«Я К У Т І Я»

«Чия ти, дівонько, чия ти?
Яка була у тебе мати?
Красу тобі подарувала,
Та мала щастя, певно, мало...
Твої — з блакиті зорі-очі
Без слів сказать мені щось хочуть...

В Америці... ви угадали:
Матуся?
Вона — в Якутії зів'яла...

1976

АМЕРИЦІ — НА її 200-річчя

Ношу під серцем ненароджені слова...
Слова-дари, Америко, для Тебе.
Нехай розквітнуться, тобі їх треба,
Хоч від жури і дум сивіє голова.

Вітатимуть Тебе мільйони душ,
Твоїх мільйони то синів і дочок,
Та й з ними — ми... Ти нам журливі очі
Осяяла, зняла із пліч біду.

Уже... Уже... Родини світлих дум прийшли!
Прийшли, як сонце встало. Звільнить серце...
Америко, і нам Ти відчинила дверці, —
Хай же радіє на всіх мовах плин!

Мов рідна-добра, Ти вітала здавна нас,
Багато з нас красі, Свободі — Діві,
Вклонились: «Наша Ти на слові й ділі...
Хай дзвін ударить твій: іде ваш волі час!»

Це я — про Білорусь і Україну,
Про України друзів всюди... Аж в Литві.
Мільйони нас урятував край Твій,
Ще більші там мільйони стогнуть — гинуть...

Америко, прийми наше — С П А С И Б І!
Спасибі — розумій: «Хай Бог спасе...»
На Ювілеї ми співатимем пісень,—
Пісні України зоряно — красиві.

Хоч вороги бажають тобі смуті — горя,
Щоб чашу полину ти випила гірку,
Хоч кривд ще більше приймеш на віку,
Та не зале Тебе червоне море...

Америко, Америко — вітаєм
З народження щасливим сонцеднем!
Поцілувала Ти і Музу, і мене...
Зростай і квітни, двохсотрічний Краю!
Філадельфія У січні, 1976

З М И С Т	Стр.
З кобзарем насамоті	4-10
Незламний дуб	11
Вінок октав:	12-23
Не спить питання	
Ім'я знайоме	
Вклонились матері...	
Ельбрус	
Поєдинок	
Чудо	
Не змовчу	
Спогад	
Розлука	
Скарга	
Нам зорі...	
Туга чи заповітне...	
Серпень	24
Тріпоче слово	25
Побачення	26
Л и с т	27
Сумна октава	28
Не в'янь, любове	29
Двері сонцезливи	30
Д н і	31
Горю — згоряю	32
Вечірнє	33
Уільям Пен	34
О р б і т і	35
Троянда в грудні	36
Осяйний клич	37
Заграйте, великомінні	38
Прихилилась до мене	39
Труба заграє	39
Скорбота наша	40
На вишинах	41
Повітряна казка	42

Анафори	43-44
В його чаші...	
Роковини	
Х м а р и	48
Очі сині	49-51
Сонце в лікарні	
Плач той...	
Двері...	
Відсвіт...	
Гість княжий	52
Учителю вінок лавровий	53-60
Роздуми Єрусалимські	
Голос віків	
Назарет	
Думи великомудрі	
Розмова	
Соняшний Великдень	
Гулянка	
Мов голуб	
Я чув...	
Флоридські фрагменти:	61-64
Із денника:	45-47
Чи тільки сон...	
Вечір	
«Щастя»	
Малюнок	
Спи, буре...	
Утишись...	
Туга...	
«Пожежа»...	
Щастя злива	
Очі...	
Слідами пісень:	65-71
Журавлі...	
Кличе милий...	
За-що...	

Не вертаються...	
Бажання	
Новорічне...	
Чекання	
Ой, де ти?	
Струно, не рвись	
Спомини — рука — серце...	
Не дай, Боже...	
Видиво	
« Панна »	72
Маніфест	73
Веселка	73
Якутія	74
Америці — на її 200-річчя	75

ПОЕЗІЯ ТОГО Ж АВТОРА:

ЛІРА ЕМІГРАНТА
ЗОЛОТА ЧАША
КРИЛА НАД МОРЕМ
та ін.

